

Ενότητα 8η

Λεξιλογικά

1. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων με την κατάλληλη λέξη από το Λεξιλογικό Πίνακα:
 - α) Ο Ομηολομικός _____ πιδεύει στην ελευθερία της αγοράς και στον περιορισμό των κρατικών παρεμβάσεων.
 - β) Στην αρχαία Αθήνα οι _____ είχαν τα ίδια δικαιώματα με τους μέτοικους.
 - γ) Η αδυναμία με οργανωμένο σχέδιο _____ τους ομήρους που κρατούσε ο κακοποιός, ύστερα από τη δραπέτευση του από τη φυλακή.
 - δ) Επειδή ήταν _____ και αγενής, δεν ήταν ευπρόσδεκτος ανάμεσα στους φίλους του.
 - ε) Η ελευθεροπτία δεν είναι απλώς γυμνασμός μιας δημοκρατικής πολιτείας, αλλά και θεμελιώδης αξία των ατόμων.
2. Να αποδώσετε τη σημασία των παρακάτω ονοματικών συνόλων:
 - α) ελεύθερος χρόνος
 - β) ελεύθερος χώρος
 - γ) ελεύθερη αγορά
 - δ) ελεύθερη γνώμη
- 3) Να επιλέξετε τις κατάλληλες λέξεις από το πλαίσιο και να συμπληρώσετε με αυτές τα κενά των παρακάτω προτάσεων:

ελεύθερος, απελευθέρωση, ελευθεροπτία,
ελευθερίσματα, ελευθερωτής

 - α) Πολλοί Έλληνες θυσίαστηκαν για την _____ της πατρίδας από τον ξενικό ζυγό.

β) Ο _____ από Εσωτερικές και Εξωτερικές Δεσμεύσεις
άνδρας μπορεί να ορίσει τη μοίρα του με τις δικές του
Ενέργειες και Επιλογές.

γ) Πολλοί καταγγέλλουν την Επικημία που έλλειψη αξιών και
_____ των ηθών.

δ) Στην αρχαιότητα οι μάχιμοι ορισμένων πόλεων δέχονταν
τους κατακτητές ως _____, γιατί νόμιζαν ότι θα
απαλλαγούν από το προηγούμενο καταπιεστικό καθεστώς.

ε) Στα Δικτατορικά και απολυταρχικά καθεστώτα ο
αυτοκράτορας και τυραννικός έλεγχος των ειδήσεων
καταπνίγει την _____.

4 Να συνδυάσετε τα επίθετα της Α' στήλης με τα ουσιαστικά
της Β' στήλης, ώστε να προκύψουν ονομαστικά σύνολα:

A	B
φιλελεύθερο	δημοκρατίας
απελευθερός	φιλελευθερισμός
ελεύθερος	επαγγελματίας
ελευθερία	καθεστώς
οικονομικός	δούλος
ανελεύθεροι	πολιτεύονται

5. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της Α' στήλης με τις ανωνυμίες
τους στη Β' στήλη αξιοποιώντας το λεξιλογικό πίνακα

A	B'
απελευθέρωση	κατακτητής
φιλελευθερός	υποδούλωση
ελεύθερος	υποδουλώνω
ελευθερωτής	ανελεύθερος
ελευθερώνω	υπόδουλος

6. Στις προτάσεις που ακολουθούν να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με αντίστοιχες συνώνυμες από το Λεξιλογικό Πίνακα.

α. Παρά τις δυστάσεις του οικογενειακού και φίλιου περιβάλλοντος, αυτός εξακολουθεί να κάνει έλευση ζωής.

β) Αυτός που διεύχεται ελεύθερα αντιμετωπίζει με ανοιχτό πνεύμα τις καταστάσεις και αποδέχεται με κριτική διεύη τα νέα ρεύματα ιδεών.

γ) Η ελεύθερη έκφραση μέσων του τύπου είναι δυσχερής με τα δημοκρατικά πολιτεύματα.

δ) Πολλοί τον αντιπαθούν, γιατί είναι άνθρωπος που μιλάει με απρέπεια και αγένεια.

Ετυμολογικά

1. Να γράψετε ουσιαστικά παράγωγα των παρακάτω επιθέτων:

ατολμίας _____

εὐήλους _____

αὐτοέρκης _____

ἀμαθής _____

ἐνεργός _____

εὐώδης _____

βιωτήριο _____

ἐπιεικής _____

2) Να αντικαταστήσετε τα επίθετα της Α' στήλης με τα παράγωγα ουσιαστικά της Β' στήλης.

Α'

φιλόστονος

ἀληθής

εὐδαίμων

ὑπερηφάνος

δριμύς

Β'

δριμύτης

φιλοπονία

ὑπερηφάνια

ἀληθεία

εὐδαιμονία

Γραμματική

1. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τον κατάλληλο τμήο του επιθέτου που βρίσκεται σε παρένθεση.

α) ἔλεγον τὴν πόλιν _____ (πρόδιος) καὶ _____ (ἐνδοξός) εἶναι.

β) οἱ τὰ νόμιμα παραβαίνοντες φίλων _____ (δικαίος) ἔρημοι γίγνοντο.

γ) Ἐν τῇ βαθυλῶνι βροαί _____ (περίλαμπρος) καὶ κῆποι _____ (ἀνδρὸς) καὶ περὶ ἡατοί _____ (τερπνός) ἦσαν.

δ) _____ (καθαρός) τὴν πόλιν τοῦ μιάθματος τούτου.

ποιεῖσθε.

ε) κῦρος εἰμιας παλαίχης τοὺς _____ (ἀγαθός) στρατηγούς καὶ τοὺς _____ (γενναῖος) στρατιώτας.

ς) Ἀπολλῶν _____ (φαιδρός) τῷ προβώτῳ ἐκέλευσε.

ζ) οἱ _____ (ἀγαθός) νομίζονται εὐδαίμονες.

η) τῷ _____ (δικαίος) ἀνδρώτῳ παρὰ θεῶν τε καὶ ἀνδρώτων δῶρα γίγνεται.

θ) τούτους φοβοῦνται οἱ τυράννοι, τοὺς μὲν _____ (ἀνδρείος) μὴ τε κολληθῶσι τῆς ἐλευθερίας ἕνεκεν, τοὺς δὲ _____ (σοφός), μὴ τε μηχανθῶνται, τοὺς δὲ _____ (δίκαιος), μὴ ἐπιδυμῶσι τὸ πλῆθος ὑπ' αὐτῶν προδωκεῖσθαι.

2) Στις ἐπόμενες προτάσεις να σφέσετε τον ἐπιμόσριθμό σε πληθυντικό καὶ ἀναβροφαί:

α) δύο μόνος ὑπάρχεις ἀδάνατος..

β) οὗτος ἀρχὴν ἀγαθὸς διετέλεσε.

γ) οἱ Λυκούργου νόμοι οὐκ αἰνῆνται ἐκ δαμῆνους

δ) οἱ ἄνδρες ἀνδρεῖοι εἰσὶν.

3) Να προβαρμώσετε τα επίθετα με βάση τον αἰό των παραλήφων ουδισιαδικών, ώστε να σχηματιστούν ονομαστικά σύνολοι:

π.χ. παλαιός → παλαιῶν σταθμῶν
 ἡραῖος → _____ ἀνδρός
 πιστός → _____ φίλε
 ἔνδοξος → _____ παρελθόντος
 λαμπρός → _____ πανηγύρεως
 βέλαιος → _____ θυμᾶχοις
 ἱερός → _____ εἰκόνας
 ἄγιος → _____ μορφῇν.

4) Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τους κατάλληλους τῶρους της δευτείας ανωνυμίας οὗτος, αὗτη, τοῦτο.

- α. _____ μόνη ἐστὶ κακὴ πράξις, βερενθῆναι ἐπιστήμης
- β. _____ εἴν νούτα οὕτω διετέλεσαν, αὐ μὲν ἐλπίοντες, αὐ δὲ ἀθυροῦντες.
- γ. Ὁ πόλεμος _____ θυμφέρει ἀμφοτέρους.
- δ. _____ ἔβαν ἡ δύναμις ἡμῶν, φίλια, θυμῶν, βοηθία.
- ε. _____ οἱ πολλοὶ ἡχοῦντο βελτιῶναι εἶναι ἡ πλουσιώτερον.
- στ. _____ βαρεῖ καὶ πῶς ὑπομῶντες ἔδρα.
- ζ. _____ ὁ λόγος τοῖς ἄλλοις οὐ θυμᾶται.
- η. _____ διαφέρει ἀνὴρ τῶν ἄλλων ἡμῶν, τῷ τελεῖς ὀρεγῶνται.

7. Να προδῆτε τον κατάλληλο τῶρον της δευτείας ανωνυμίας οὗτος, αὗτη, τοῦτο διῆτα σε πᾶσι ουδισιαδικοῖς.

_____ εἰς γυναικός

_____ τῶν κήνων

_____ τῷ γαμῷ

_____ αἱ γίμνασι

_____ τοῖς ἀγαθοῖς

_____ τοῖς ἀγαθοῖς

_____ τὰ δέσποα

_____ τοῦ ἡγεῖν

_____ τοῖς ἡγετοῖς

_____ τοῦ δούλου.